



Viborg Kommune
Lyngens Børnehuse

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 3-6 ÅR



Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	4
1.4 Læringsforståelse	5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	7
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	7
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	7
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	8
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	8
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	9
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	9
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	11
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	11
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	11
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	11
3.4 METODER TIL EVALUERING	12
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	12
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	13
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	13
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	14
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	15
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	16
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	17
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	18
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	20
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	20
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	20
6 AFSLUTNING	21



1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

1.1

I Lyngens Børnehuse, Houlkær har vi arbejdet med De Pædagogiske Læreplanstemaer på 3 personalemøder. Som baggrundsmateriale har personalet brugt resultatrapporterne fra ECERS, vejledning fra Viborg Kommune, "Læreplaner og pædagogisk praksis", og med fokus på Lyngens Børnehuses kerneopgaver og værdier.

I processen har forældrerådene og en repræsentant fra Områdebestyrelsen, været inddraget.

Illustration 1





1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

1.2

I Lyngens Børnehuse vil vi gerne kendes på:

- vores evne og vilje til at møde barnet med respekt og ærlighed, og med fokus på barnets ressourcer, styrker og muligheder
- vores evne til at være imødekommende, lyttende og anerkende forskelligheder
- vores evne til at følge op og være opmærksomme på det enkelte barn, samt familiens livsvilkår og oplevelser.
- vores evne til at være tilstede i nuet
- vores evne til at være reflekterende i forhold til vores arbejde og være objektive i forhold til barnet og forældre.

Værdierne i Lyngens Børnehuse er vores pædagogiske fundament.

Vi ser værdierne som drivkraften i vores daglige pædagogiske arbejde.

Vores mål er, at værdierne bliver synlige i den måde vi tænker, handler og taler på.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets pædagogiske principper



1. Princip: Det gør vi ved at følge barnets initiativer, og inddrager børnene i hverdagens rutiner og hjælper og guider børnene
2. Princip: Vi gør det ved at bruge de forskellige læringsrum, hvor børnene får muligheder for leg, fordybelse, for at eksperimentere, for fysisk udfoldelse. Vi har bevist delt rummene op i funktioner.
3. Princip: Det gør vi ved at være lyttende, nærværende og opmærksomme på barnets trivsel, og give børnene muligheder for aktiviteter og lege, i både store og små grupper
4. Princip: Vi gør det ved at have en god og åben, lyttende og tæt dialog med forældrene i det daglige. Ud over dette har vi et godt samarbejde med relevante samarbejdspartnere.
5. Princip: Vi inddrager Ipads i forbindelse med pædagogiske aktiviteter og læringsforløb.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige – altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse



1.3

I Lyngens Børnehuse, Houlkær arbejder vi med en vekslen mellem voksentilrettelagte aktiviteter, hvor de voksne viser vejen og muligheden for at børnene får spontane oplevelser, fri leg og mulighed for at bruge deres frie fantasi.

Vi følger børnenes spor, inddrager dem og giver dem medbestemmelse i hverdagen.

Se ill.2

For os er det vigtigt, at det pædagogiske arbejde er reflekteret, så når vi arbejder med læring og udvikling, gør vi det ud fra vores kendskab og erfaringer, omkring det enkelte barn og dets kontekst. Børn lærer på forskellige måder.

Der er forskel på hvilke aktiviteter, oplevelser m.v. der særligt inspirerer, motiverer og giver mening for det enkelte barn og for børnegruppen som helhed.

De voksne omkring barnet har stor betydning i forhold til barnets læring, dannelse og udvikling.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)



2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål

I Lyngens Børnehuse, Houlkær indgår de forskellige læreplanstemaer i vores projekter.

Når vi planlægger et projekt laver vi en SMTTE-model, hvor et eller flere af læreplanstemaerne har vores særlige opmærksomhed. På denne måde sikrer vi os, at vi i løbet af året har rundet samtlige temaer.

Projekterne evalueres på personalemøderne ved hjælp af SMTTE-modellen samt ECERS spørgeguide.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistrivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov



I Lyngens Børnehuse, Houlkær ser vi et hvert barn som unikt og møder barnet med anerkendelse og har fokus på barnets ressourcer, kompetencer og potentialer.

Vi bruger TOPI trivselsskemaer 3 gange om året.

Når vi har børn i gule og røde positioner, inddrages forældrene så vi sammen kan analysere barnets udfordringer og udarbejde en handleplan, på den måde sikrer vi barnets trivsel og udvikling.

Jævnfør Den Tværfaglige model, afholder vi Fokusgruppemøder for gennem eksterne samarbejdspartnere, at blive klogere på muligheder og tiltag som er nødvendige for at barnets trivsel.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

I Lyngens Børnehuse, Houlkær arbejder vi ud fra en grundforståelse af at alle børn skal være en del af fællesskabet og have en hverdag fyldt med leg, udvikling og læring.

For at arbejde inkluderende kræver det at det pædagogiske personale har forståelse af, at forskellighed er en grundlæggende betingelse for læring og udvikling.

Det kræver, at det pædagogiske personale har kendskab til relevant teoretisk viden samt værktøjer, blandt andet Marte Meo.

Der kan afholdes Fokusgruppemøder, hentes råd og vejledning fra Ressource korpsset, samt inddragelse af den fremskudte socialrådgiver, hvilket har stor betydning for personalets arbejde med inklusion.

For at sikre den røde tråd i arbejdet med inklusion, lægger vi stor vægt på et åbent forældresamarbejde, omkring udviklingen af barnets trivsel.

Denne viden/udvikling videregives ved overleveringsamtalerne som beskrevet i TOPI

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte sprogindsats

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats

I Hobbittens børnehavegrupper sprogvurderes de 5 årige, inden forældresamtalen i efteråret før skolestart. Sprogvurderingen indgår som en naturlig del af samtalen, med henblik på hvad der evt. skal ske af tiltag inden skoleopstart.

Alle børn som ligger under 15% kommer med i husets egen sproggrupper.

Her er børnene sammen med en uddannet sprogpædagog fra huset, og andre børn som også har behov for sprogundervisning. Vi danner grupper på 2 – 5 børn, som mødes en til to gange om ugen.

Endvidere har vi sproggrupper for de flersprogede, som deles op efter hvor meget dansk sprog de kan i forvejen.

Forældrene inddrages og informeres om vores tiltag, samt oplyses om hvad de i hjemmet kan gøre for at understøtte deres barns sprogudvikling.

Vi samarbejder med sproghuset i forhold til kurser, råd og vejledning og nye materialer.



2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng

Vi har overleveringssamtaler med alle forældre, når børn kommer fra dagplejen eller fra vuggestue til børnehave eller fra børnehave til skole.

TOPI skemaet udfyldes af både forældre og personale og der laves et fælles overgangsskema, som danner grundlag for samtalen det "nye" sted.

I Houlkær er det aftalt at vi skal i praktik i de forskellige tilbud. Lederne har haft en skoledag hvor vi var inde i klasserne og skolelederen samt lederen af SFO, har været i praktik i Lyngens Børnehuse. Endvidere har lærerne børnehaveklasserne været i praktik i børnehaven og senere skal pædagogerne fra børnehaverne i praktik i børnehaveklasserne.

I dette tiltag ligger der intentioner om at vi hver især bliver klædt bedre på til at overlevere og modtage børnene.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

Lyngens Børnehuse, Houlkær afholder om efteråret forældresamtaler for kommende skolebørn. Inden samtalen har forældrene og pædagog udfyldt overgangsskemaet i forhold til TOPI, og disse sammenskrives til et fælles dokument under samtalen.

Inden samtalen er der lavet en sprogscreening som fremlægges under samtalen.

I løbet af foråret besøger personalet sammen med børnene skolen flere gange og er med til morgensang og nogle gange undervisningen.

I juni er der overleveringssamtaler ud fra skemaerne i TOPI, mellem personalet i skolen og fra børnehuset, og forældrene.

I juni måned inviterer Houlkærskolen børnene til en prøveskoledag samt en prøveSFO-dag

Illustration 3





3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Lyngens Børnehuse, Houlkær er en integreret børnehus, med to afdelinger.

Hedely rummer en børnehavegruppe med plads til 41 børn i alderen 3 -6 år samt et

Gæstedagplejetilbud med plads til 8 børn i alderen 0 - 3 år.

I Hobbitten er der en vuggestuegruppe med plads til 22 børn i alderen 0 - 3 år, samt en

børnehavegruppe med plads til 43 børn i alderen 3 - 6 år

Husene ligger med ca. 500 meters afstand.

Vores børnegrupper er sammensat af børn fra flere forskellige kulturer, vi har ca. 1/3 flersprogede, hvor 23 nationaliteter er repræsenteret, vi har 1/3 som kommer fra Houlkærparken, samt 1/3 fra økonomisk velstillede familier som ønsker deres børn får kendskab til mangfoldigheden i det omgivende samfund.

I Lyngens Børnehuse, er der ansat 19 personer, 11 pædagoger, 5 medhjælpere, 1 ernæringsassistent til forældrebetalt frokostordning i Hobbitten, samt 1 afdelingsleder og 1 leder.

Aldersfordeling blandt personalet spænder fra 24 år til 62 år, hvor af 2 er mandlige ansatte

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling

Kommentar:

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Iagttagelser/observationer
- Dagbog på Børnenettet



3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- ECERS
- LP
- SMTTE
- Relationsskema

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Vi bruger vores evalueringer og dokumentation til videreudvikle vores pædagogiske praksis. Vores pædagogiske praksis skal hele tiden være afstemt i forhold til barnets aktuelle behov, hvad virker og hvad kan vi gøre bedre. Resultaterne fra ECERS indtænkes i fremtidige projekter, samt evaluere på de opstillede mål i læreplanen

Illustration 4





4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Børns personlige udvikling sker bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Samtidig med, at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af et fællesskab, skal de lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne.

Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre. At føle sig genkendt af andre, både som det barn, der startede i dagtilbuddet, og som den person, der senere udvikler sig til at blive, giver børn kontinuitet og tryghed, og understøtter barnets personlige udvikling.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene møder anerkendelse og respekt
At børnene udvikler selvværd og selvtillid
At børnene bliver selvhjulpne og selvstændige

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene kan mestre deres liv
2. Tegn: Børnene tror på egne evner - de tør turde
3. Tegn: Børnene tager selv initiativ til at være selvhjulpne

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi ser børnene, og giver dem mulighed for at være i centrum.
2. Tiltag: Vi støtter de ideer og initiativer børnene kommer med.
3. Tiltag: Vi støtter og guider børnene i at tage ansvar, skabe relationer og vise hensyn overfor andre børn.



4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Sociale kompetencer udvikles ved at indgå i relationer med andre mennesker, herunder i venskaber, grupper og kulturer.

Disse kompetencer udtrykkes og tilegnes således af børn i samspil med andre børn såvel som voksne.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene støttes i at danne venskaber og lærer at indgå i et fællesskab

At børnene kan udtrykke og respektere egne og andres følelser og behov

At børnene lærer de demokratiske spilleregler gennem inddragelse og medindflydelse på deres hverdag

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene kan indgå i leg med andre børn, og danner venskaber
2. Tegn: Børnene udviser empati og hensyn for hinanden
3. Tegn: Børnene samarbejder, løser konflikter og er aktiv deltagende i hverdagen

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: Vi guider og støtter børnene i, at danne venskaber, i at sige til og fra, at respektere andre og egne grænser, samt udsætte egne behov
2. Tiltag: Vi støtter børnene i at samarbejde og løse konflikter
3. Tiltag: Vi støtter og vejleder børnene i sociale spilleregler og opmuntrer dem til, at være aktive deltagere i fællesskabet, så børnene ved inddragelse og medindflydelse på egne hverdag, bliver aktive medspillere.



4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

En tidlig og god stimulering af børns ordforråd og forståelse af begreber og regler, der gælder for det talte sprog, er derfor en vigtig del af dagtilbuddet.

Med sproglig udvikling menes både talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene kan bruge sproget i kommunikation

At børnene kan give udtryk for følelser og behov gennem sproget

At børnenes ordforråd og begrebsverden udvikles kontinuerligt

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi hører børnene bruge sproget som kommunikationsmiddel i hverdagen.
2. Tegn: Børnene udtrykker sig verbalt alene og sammen med andre.
3. Tegn: Børnene bruger sproget kreativt, og bliver herigennem gradvist mere og mere lydige opmærksomme.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi opfordrer og støtter børnene i at bruge sproget, samt tale tydeligt og forståeligt.
2. Tiltag: Vi er gode og positive rollemodeller, der sætter ord på.
3. Tiltag: Vi arbejder med rim og remser, læser, synger og pjatter med børnene.



4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske færdigheder, der styrker deres forudsætninger for at udvikle sig. Vi skal bidrage til at styrke børnenes udvikling af disse motoriske færdigheder samt udholdenhed og bevægelighed. En aktiv brug af naturen og nærmiljøet giver muligheder for fysisk udfoldelse og udfordring af kroppen.

Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger udvikles børnenes færdigheder og vaner. De får erfaringer i, hvad det betyder at koble f.eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for, at andre kan have et andet udtryk og andre reaktioner

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At give børnene glæde ved at bevæge sig

At styrke børnenes kropsbevidsthed og deres fornemmelser for egen fysisk formåen

At give børnene viden om sammenhængen mellem sund kost og fysisk aktivitet

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene viser glæde ved fysiske aktiviteter.
2. Tegn: Børnene lærer, hvad deres fysiske styrker og begrænsninger er og tør søge nye udfordringer.
3. Tegn: Børnene sætter ord på hvad sund mad er og hvad det betyder for kroppen (kroppens benzin)

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi er gode rollemodeller, der igangsætter lege og aktiviteter både inde og ude, som kan udfordre børnene motorisk.
2. Tiltag: Vi støtter børnene i at udforske verden gennem deres sanser, for at de får fornemmelse af egne kropslige ressourcer blandt andet ved indretning af rummene, både ude og inde.
3. Tiltag: I hverdagen snakker vi med børnene om vigtigheden i en varieret kost i forhold til motion.



4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med natur og naturfænomener angivet:

Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i al slags vejr, og gør børnene bekendte med og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr. Inddragelse af naturen kan danne grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- At børnene oplever glæde ved at færdes i naturen
- At børnene udvikler respekt og forståelse for naturen
- At børnene får viden om natur og naturfænomener

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene fortæller om oplevelser i naturen, er nysgerrige og stiller spørgsmål
2. Tegn: Børnene viser hensyn/omsorg i naturen over for bl.a planter og dyr
3. Tegn: Børnene vil gerne være ude i al slags vejr, og de får mulighed for at opleve forskellige vejrtyper og vejrfænomener

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi følger årets gang på legepladsen og ude i naturen, og sørger for, at børn og voksne sammen får oplevelser i naturen
2. Tiltag: Vi snakker med børnene om at passe på naturen
3. Tiltag: Vi giver mulighed for, at børnene på deres egne kroppe får oplevelser med forskellige vejrtyper og naturfænomener



4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egne kulturelle rødder. Mødet med andre udtryksformer giver børn kendskab til, at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige. Vi skal give børnene mulighed for at opleve kunst og kultur og for selv at udtrykke sig æstetisk, og herunder stifte bekendtskab med udtryksformer som børnelitteratur, film, faglitteratur, teater, musik, billeder med mere. De skal også deltage i kunstneriske arrangementer, udflugter til kulturelle tilbud i lokalsamfundet mv.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene stifter bekendtskab med dansk kultur og traditioner
At børnene stifter bekendtskab med andre kulturer og traditioner
At børnene får mulighed for at arbejde med forskellige udtryksformer: teater, sang, musik, tegne/male mv.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene synger danske sange og relaterer sig til den danske kultur og dens traditioner
2. Tegn: Børnene udviser respekt for og spørger ind til andre kulturer og traditioner
3. Tegn: Børnene tager selv initiativ til at tegne, synge, læse, spille teater o.lign.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi giver børnene mulighed for at deltage i Lyngens Børnehuses traditioner, omkring danske traditioner, højtider og mærkedage
2. Tiltag: Vi inddrager såvel børn som forældre i snakken omkring at få kendskab til de forskellige kulturer og traditioner, som findes i de enkelte familier
3. Tiltag: Vi tilbyder kreative aktiviteter med forskellige materialer og udtryksformer

Illustration 5





5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

De fysiske, psykiske og æstetiske forhold er med til at skabe et godt børnemiljø.

Fysiske børnemiljø:

- Vi indretter løbende rummene i huset i forhold til den aktuelle børnegruppe.
- Vi skaber rum i rummene - både ude og inde, så børnene har mulighed for at lege i små grupper.

Psykiske børnemiljø:

- Vi møder børn og voksne med en anerkendende tilgang.
- Vi har fokus på at skabe ven- og fællesskaber blandt børnene.
- Vi giver børnene medbestemmelse.
- Vi ligger vægt på at børn og voksne taler pænt sammen.

Æstetisk børnemiljø:

- Vi vægter, at Lyngens Børnehuse er et godt sted at være.
- Vi skaber overblik for det enkelte barn i hverdagen ved at hver ting har en fast plads.
- Vi sørger for at skabe rolige omgivelser.
- Vi laver udstillinger, hvor vi præsenterer børnenes værker.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Med udgangspunkt i det fysiske børnemiljø ønsker vi at have fokus på hvordan rum i rummene kan være med til at skabe inkluderende læringsmiljøer.



6 AFSLUTNING

Læreplanstemaerne er nu bearbejdet af såvel personalet og af forældrerådene i de to huse, samt en repræsentant fra Områdebestyrelsen.

Det har været en positiv proces og medarbejderne har virkelig arbejdet hårdt med temaerne. Forældrerådene har fået det gennemgået og var meget enige i vores tanker om temaerne, men efterspurgte praksisfortællingerne som der var plads til i forrige udgave. De håber at læreplanstemaerne vil blive "ånden i huset"

Forældrene udtalte "I har hjertet på det rette sted"

Næste skridt efter godkendelse er at læreplanerne bliver printet ud og vil være tilgængelige for personalet i hverdagen, samt de bliver lagt ind på hjemmesiden.



Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**